EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 17.6.2026
COM(2026) 277 final

ANNEX

BIJLAGE

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de beoordeling van Richtlijn (EU) 2018/1673 inzake de strafrechtelijke bestrijding van het witwassen van geld

{SWD(2026) 148 final}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

ter beoordeling van de mate waarin de lidstaten de nodige maatregelen hebben genomen om te voldoen aan Richtlijn (EU) 2018/1673 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 inzake de strafrechtelijke bestrijding van het witwassen van geld

1 INLEIDING

Richtlijn (EU) 2018/1673 inzake de strafrechtelijke bestrijding van het witwassen van geld (hierna "de richtlijn" genoemd) is op 2 december 2018 in werking getreden. De 25 door de richtlijn gebonden EU-lidstaten[1] (d.w.z. alle behalve Denemarken en Ierland) moesten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden om uiterlijk op 3 december 2020 aan deze richtlijn te voldoen.

Overeenkomstig artikel 14, eerste alinea, van de richtlijn wordt in dit verslag beoordeeld in hoeverre de lidstaten de nodige maatregelen hebben getroffen om aan de richtlijn te voldoen. Het onderhavige verslag wordt ingediend als bijlage bij het verslag overeenkomstig artikel 14, tweede alinea, van de richtlijn, waarin de meerwaarde van de richtlijn wordt beoordeeld.

Deze analyse is gebaseerd op informatie die de lidstaten tot en met 20 oktober 2025 aan de Europese Commissie hebben verstrekt, alsmede op een externe studie.

De richtlijn bevat gemeenschappelijke definities van strafbare feiten en sancties in alle EU-lidstaten ter bestrijding van het witwassen van geld, teneinde de politiële en justitiële samenwerking te vergemakkelijken en te voorkomen dat criminelen gebruikmaken van minder strenge nationale stelsels. Aangezien het witwassen van illegale opbrengsten een van de belangrijkste factoren is die georganiseerde criminaliteit mogelijk maken, draagt de richtlijn bij tot het verzwakken van de financiële basis van criminele netwerken en ondersteunt zij de inspanningen om deze te ontmantelen. Op grond van deze richtlijn moeten de lidstaten de omzetting of overdracht van voorwerpen waarvan bekend is dat zij afkomstig zijn van criminele activiteiten, het verbergen of verhullen van de werkelijke aard, bron, locatie, verplaatsing of eigendom van die voorwerpen, en de verwerving, het bezit of het gebruik van die voorwerpen strafbaar stellen wanneer die handelingen opzettelijk worden gepleegd. De richtlijn biedt de lidstaten ook de mogelijkheid om het witwasdelict uit te breiden tot gevallen waarin de dader "vermoedde of had moeten weten" dat het voorwerp uit criminele activiteiten is verkregen. De richtlijn verplicht de lidstaten verzwarende omstandigheden in te voeren (bv. betrokkenheid bij een criminele organisatie of witwassen via beroepsactiviteiten) en schrijft voor dat de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend moeten zijn, met inbegrip van een minimale maximumgevangenisstraf van ten minste vier jaar en, in voorkomend geval, aansprakelijkheidsmaatregelen voor rechtspersonen. De richtlijn bevat regels inzake rechtsgebieden en de verplichting om opbrengsten en hulpmiddelen te bevriezen en te confisqueren, en verplicht de lidstaten ervoor te zorgen dat er doeltreffende onderzoeksmiddelen voor het onderzoek naar het witwassen van geld voorhanden zijn.

[1] Wanneer in dit verslag wordt verwezen naar "25 lidstaten" of een ander aantal lidstaten, betekent dit dat dit lidstaten zijn die door de richtlijn zijn gebonden.

Uit het verslag blijkt dat de lidstaten aanzienlijke inspanningen hebben geleverd om de nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de richtlijn, met enkele duidelijke inconsistenties en lacunes in een beperkt aantal lidstaten.

Naast de analyse in dit verslag op basis van de informatie die tot op heden aan de Commissie ter beschikking is gesteld, kunnen er verdere uitdagingen zijn bij de omzetting en andere bepalingen die niet aan de Commissie zijn gemeld, of verdere ontwikkelingen van wetgevende en niet-wetgevende aard die van invloed zijn op de omzetting. Daarom mag dit verslag de Commissie niet beletten de omzetting en uitvoering van de richtlijn in de lidstaten verder te beoordelen.

2 CONFORMITEIT VAN DE OMZETTING VAN DE RICHTLIJN PER BEPALING

In dit hoofdstuk wordt de omzetting van de richtlijn door de lidstaten in nationaal recht geëvalueerd, waarbij per artikel wordt beoordeeld of de nationale wet- en regelgeving volledig is en in overeenstemming is met de vereisten van de richtlijn.

Artikel 2 — Definities (met inbegrip van basisdelicten)

Artikel 2 bevat drie definities. In **artikel 2, lid 1**, wordt **"criminele activiteit"** gedefinieerd als alle strafbare feiten waarop een maximumstraf van ten minste één jaar gevangenisstraf staat, of, indien geen maximumstraf is voorgeschreven, alle strafbare feiten waarop een minimumstraf van meer dan zes maanden gevangenisstraf staat. De strafbare feiten die een criminele activiteit vormen, worden beschouwd als basisdelicten voor het witwassen van geld, d.w.z. dat de lidstaten het witwassen van voorwerpen die uit deze strafbare feiten zijn verkregen, ten minste strafbaar stellen.

Bovendien moeten de lidstaten, ongeacht de strafdrempels, in elk geval een reeks strafbare feiten opnemen in elk van de 22 in artikel 2, lid 1, vermelde categorieën strafbare feiten (waaronder de op EU-niveau geharmoniseerde strafbare feiten).[2]

Een grote meerderheid van de door de richtlijn gebonden lidstaten is verder gegaan door een zogenaamde "aanpak voor alle delicten" te hanteren, waarbij elk strafbaar feit een basisdelict voor het witwassen van geld kan vormen. Vijf lidstaten (**Frankrijk, Nederland, Luxemburg, Portugal, Oostenrijk**) wijzen specifieke categorieën strafbare feiten aan die basisdelicten voor het witwassen van geld kunnen vormen.

Alle lidstaten hebben de definitie van criminele activiteit in artikel 2, lid 1, correct omgezet.

Artikel 2, lid 2, bevat een ruime definitie van **"voorwerpen"** die kunnen worden witgewassen. In dit verband wordt "voorwerp" gedefinieerd als goederen van eender welke soort, lichamelijk dan wel onlichamelijk, roerend dan wel onroerend, materieel dan wel immaterieel, en rechtsbescheiden of instrumenten in eender welke vorm, ook elektronisch of digitaal, waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van deze goederen blijken. Hoewel de lidstaten de term "voorwerp" niet specifiek in hun wetgeving inzake het witwassen van geld hebben omgezet, hanteren zij vaak definities in andere wetteksten, die ook worden gebruikt om de voorwerpen van het witwassen te definiëren en de naleving van de bepaling te waarborgen.

[2] Zie overweging 5.

Hoewel 23 lidstaten de definitie van "voorwerp" in artikel 2, lid 2, **hebben omgezet**, lijkt het erop dat de wetgeving in **Duitsland en Oostenrijk** bespaarde uitgaven (zoals belastingen die worden ingehouden als gevolg van het plegen van een fiscaal misdrijf) niet beschouwt als voorwerp dat kan worden witgewassen. In wezen sluit artikel 165, lid 6, van het Oostenrijkse wetboek van strafrecht louter spaartegoeden zoals niet-gerealiseerde verliezen die zich niet hebben voorgedaan, afstand van vorderingen of vermeden kosten en aanklachten uit van het toepassingsgebied van het witwassen van geld. Dit belet de Oostenrijkse autoriteiten om een witwasdelict als zodanig aan te merken in het geval van geld dat is bespaard door onrechtmatig geen belasting te betalen en dat vervolgens is witgewassen. In de oude versie van artikel 261, lid 5, van het Duitse wetboek van strafrecht werden uitgaven die werden bespaard door belastingontduiking, uitdrukkelijk opgenomen in het toepassingsgebied van het witwassen van geld. Bij een hervorming in 2021 werd dit lid geschrapt, waardoor dergelijke bespaarde uitgaven van het toepassingsgebied werden uitgesloten. In beide rechtsgebieden lijken derhalve alleen goederen die een positieve toename van iemands vermogen vertegenwoordigen, bv. geld dat is verkregen door een drugsdelict of een belastingteruggave, worden geacht het voorwerp te kunnen zijn van een witwasdelict. De ruime definitie van "voorwerp" in de richtlijn omvat echter alle soorten goederen, met inbegrip van bespaarde uitgaven, ook al worden deze niet uitdrukkelijk genoemd.

In **artikel 2, lid 3**, wordt **"rechtspersoon"** gedefinieerd als elke entiteit met rechtspersoonlijkheid krachtens het toepasselijke recht, met uitzondering van staten of overheidsinstanties bij de uitoefening van hun staatsgezag en van publiekrechtelijke internationale organisaties. Net als bij de term "voorwerp" definiëren veel lidstaten "rechtspersoon" in andere wetgeving, die ook van toepassing is op witwasdelicten. Dit is in overeenstemming met de richtlijn.

Artikel 3 — Witwasdelicten

Op grond van **artikel 3, lid 1**, moeten de lidstaten a) de omzetting of overdracht van voorwerpen, b) het verhelen of verhullen van verschillende kenmerken van de voorwerpen, en c) de verwerving, het bezit of het gebruik van voorwerpen strafbaar stellen, voor zover de dader van dergelijke handelingen weet dat die voorwerpen uit een criminele activiteit zijn verkregen.

De lidstaten hebben deze bepaling op verschillende manieren omgezet. Zeven lidstaten (**Bulgarije, Finland, Griekenland, Hongarije, Polen, Roemenië** en **Tsjechië**) hebben het element "opzet" indirect omgezet door zich te baseren op algemene strafrechtelijke beginselen die bepalen dat een strafbaar feit alleen als zodanig wordt gekwalificeerd wanneer het element "opzet" aanwezig is. De overige lidstaten hebben het element "opzet" uitdrukkelijk opgenomen in de nationale bepalingen die het witwassen van geld strafbaar stellen.

Artikel 3, lid 2, biedt de lidstaten de mogelijkheid om het witwassen van geld verder strafbaar te stellen wanneer de dader niet wist, maar vermoedde of had moeten weten dat het voorwerp afkomstig was van criminele activiteiten (witwassen door nalatigheid). **15 lidstaten**[3] hebben van deze mogelijkheid gebruikgemaakt en witwassen door nalatigheid strafbaar gesteld.

Aangezien complexe witwasconstructies het moeilijk maken om het basisdelict te bewijzen, is de richtlijn ook bedoeld om praktische en juridische belemmeringen voor de vervolging van

[3] België, Cyprus, Duitsland, Finland, Hongarije, Kroatië, Letland, Malta, Nederland, Polen, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden.

witwassen als een op zichzelf staand delict weg te nemen. Daartoe verplicht zij de lidstaten om vervolging en veroordeling wegens het **witwassen van geld mogelijk te maken zonder dat een veroordeling voor het basisdelict is vereist (artikel 3, lid 3, punt a))**, en zonder dat de autoriteiten **alle elementen van het basisdelict hoeven te bewijzen** (waaronder mogelijk de identiteit van de dader van de criminele activiteit waaruit het voorwerp is verkregen) (**artikel 3, lid 3, punt b)**). Dit wordt hierna "witwassen als een op zichzelf staand strafbaar feit" genoemd.

16 lidstaten[4] hebben de bepaling niet uitdrukkelijk omgezet, maar door middel van **"impliciete omzetting"**, d.w.z. door in hun nationale wetgeving inzake het witwassen van geld niet uitdrukkelijk te vermelden dat moet worden voldaan aan voorwaarden zoals een eerdere of gelijktijdige veroordeling voor het basisdelict of de vaststelling van alle feiten en omstandigheden van het basisdelict.

De Commissie merkt op dat de **drempel om de illegale herkomst van de voorwerpen voor de rechter aan te tonen, per lidstaat aanzienlijk verschilt**.

In **14 lidstaten**[5] is het niet nodig om het soort basisdelict te specificeren bij het aantonen van de illegale herkomst van de voorwerpen. Het volstaat veeleer om vast te stellen dat de witgewassen voorwerpen afkomstig zijn van een criminele activiteit die is gepleegd, hetgeen de vervolging van het witwassen van geld aanzienlijk vergemakkelijkt.

In een aantal lidstaten leggen rechtbanken echter nog steeds hoge normen op om het bestaan van een basisdelict aan te tonen. In **tien lidstaten**[6] moeten de autoriteiten nog steeds de categorie strafbare feiten vaststellen waartoe het basisdelict behoort (bv. drugshandel, mensenhandel, fraude enz.). Twee van deze **lidstaten (Bulgarije en Polen)** vereisen een bijzonder hoge bewijsdrempel met betrekking tot het basisdelict. **Bulgarije**[7] vereist nog steeds dat het soort strafbaar feit en het tijdstip en de plaats van het plegen ervan wordt bewezen. In **Polen** vereist de jurisprudentie[8] dat op voldoende specifieke wijze wordt vastgesteld dat specifieke vermogensbestanddelen zijn verkregen uit een specifiek basisdelict.

Zoals ook in het evaluatieverslag is aangegeven, is **de tekst van de richtlijn zeer ruim geformuleerd, waardoor een dergelijke omzetting mogelijk is**. De richtlijn vereist dat een veroordeling wegens het witwassen van geld mogelijk is "zonder dat alle feitelijke elementen of alle omstandigheden" van het basisdelict "aangetoond hoeven te worden", maar een dergelijke formulering betekent dat de wetgeving nog steeds kan vereisen dat de autoriteiten alle elementen van het basisdelict op één na bewijzen.

Rekening houdend met deze ruime marge die de richtlijn de lidstaten biedt, is met betrekking tot **artikel 3, lid 3, punten a) en b), geen geval van niet-naleving** vastgesteld.

Alle lidstaten hebben op conforme wijze omgezet dat **witwasdelicten ook betrekking hebben op voorwerpen die zijn verkregen uit gedragingen in een andere lidstaat of een derde land**, indien die gedragingen een basisdelict zouden vormen indien zij binnenslands hadden plaatsgevonden (**artikel 3, lid 3, punt c)**).

[4] België, Bulgarije, Estland, Finland, Frankrijk, Hongarije, Italië, Kroatië, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Tsjechië en Zweden.
[5] België, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Letland, Litouwen, Malta, Nederland, Oostenrijk, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje en Zweden.
[6] Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Estland, Griekenland, Hongarije, Kroatië, Polen, Portugal en Tsjechië.
[7] Artikel 253 van het Bulgaarse wetboek van strafrecht.
[8] Uitspraak van het Hooggerechtshof over artikel 299, lid 1, van het wetboek van strafrecht.

Om redenen van evenredigheid biedt **artikel 3, lid 4**, de lidstaten de mogelijkheid om het toepassingsgebied van grensoverschrijdende gevallen waarin het witwassen van geld strafbaar is, te beperken, d.w.z. wanneer het basisdelict plaatsvond in landen waar dergelijke gedragingen niet strafbaar zijn gesteld (vereiste van "dubbele strafbaarheid"). Voor bepaalde categorieën ernstige strafbare feiten is een dergelijke mogelijkheid om het grensoverschrijdende toepassingsgebied te beperken, echter niet beschikbaar. In gevallen van deelname aan een georganiseerde criminele groep, terrorisme, mensenhandel, migrantensmokkel, seksuele uitbuiting, drugshandel en corruptie, gepleegd in een andere EU-lidstaat of een derde land, moet het nog steeds mogelijk zijn een persoon te vervolgen voor het witwassen van geld, zelfs als de gedraging die het geld heeft gegenereerd, in dat andere land geen strafbaar feit vormt.

Acht lidstaten[9] hebben gebruikgemaakt van de mogelijkheid om "dubbele strafbaarheid" te eisen. **Luxemburg**[10] eist echter dubbele strafbaarheid voor sommige strafbare feiten waarvoor een dergelijk beginsel niet mag worden toegepast, namelijk de deelname aan een criminele organisatie en racketeering. .

Tot slot moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de gedragingen die in artikel 3, lid 1, punten a) en b), als witwassen van geld strafbaar worden gesteld, strafbaar zijn in geval van **"self-laundering" (artikel 3, lid 5)**, d.w.z. een geval waarin de persoon die het basisdelict heeft gepleegd of bij het plegen ervan was betrokken, de opbrengsten van zijn eigen delict witwast.

De lidstaten hebben deze bepaling uitdrukkelijk in hun nationale wetgeving **omgezet of impliciet** door niet als voorwaarde te stellen dat de dader van het basisdelict verschilt van de dader van het witwasdelict. Sommige lidstaten hebben in hun nationale wetgeving **uitzonderingen** opgenomen die **geen gevolgen hebben voor de naleving**, bv. **Duitsland** eist dat de illegale vermogensbestanddelen op de een of andere manier in het verkeer worden gebracht, **en Italië en Estland** sluiten het gebruik voor persoonlijk genot uit van het toepassingsgebied. Daarom is er geen geval van non-conformiteit vastgesteld.

Artikel 4 — Medeplichtigheid, uitlokking en poging

In **artikel 4** is vastgesteld dat **nevendelicten, d.w.z. medeplichtigheid, uitlokking** van het plegen van een witwasdelict en **poging** tot het plegen van een witwasdelict, strafbaar moeten worden gesteld.

Alle 25 lidstaten hebben artikel 4 correct omgezet.

Artikel 5 — Sancties voor natuurlijke personen

In **artikel 5** is vastgesteld dat witwasdelicten en aanverwante delicten **strafbaar worden gesteld met doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties**, waarbij wordt gespecificeerd dat witwasdelicten strafbaar moeten worden gesteld met een maximumgevangenisstraf van ten minste vier jaar.

[9] Duitsland, Estland, Finland, Griekenland, Hongarije, Luxemburg, Oostenrijk en Portugal.
[10] Artikel 506-3, lid 2, Code pénal, in combinatie met artikel 5-1 Code de procédure pénale.

In dit verband merkt de Commissie op dat Zweden[11] in zijn wetgeving een maximum van twee jaar heeft vastgesteld, terwijl **Griekenland**[12] de drempel van vier jaar niet lijkt te hebben gevolgd als het basisdelict een overtreding is, wat in de praktijk betekent dat de sanctie voor het witwassen van geld niet hoog genoeg is voor een breed spectrum van de in de richtlijn vastgestelde basisdelicten.

Artikel 6 — Verzwarende omstandigheden

Artikel 6, lid 1, stelt twee verplichte verzwarende omstandigheden vast: als het witwasdelict werd **gepleegd in het kader van een criminele organisatie** of als het werd **gepleegd in het kader van de uitoefening van de beroepsactiviteiten van een "meldingsplichtige entiteit"**, dat wil zeggen een entiteit die op grond van de antiwitwaswetgeving van de EU is onderworpen aan specifieke rapportageverplichtingen en de verplichting tot verificatie van de klant[13].

In dit verband moet worden opgemerkt dat **Litouwen, Polen** en **Slovenië** de verzwarende omstandigheid dat het witwasdelict wordt gepleegd door een meldingsplichtige entiteit, niet hebben ingevoerd in hun wetgeving; **Cyprus**[14] stelt geen verzwarende omstandigheden vast voor medeplichtigheid aan, uitlokking van en poging tot het plegen van een witwasdelict; **Griekenland**[15] kan geen verzwarende omstandigheden aanvoeren als het basisdelict een overtreding is, waardoor in de praktijk een breed spectrum van in de richtlijn vastgestelde basisdelicten wordt uitgesloten.

Artikel 6, lid 2, biedt de lidstaten de mogelijkheid om twee bijkomende verzwarende omstandigheden in te voeren, **a)** wanneer het witgewassen voorwerp een aanzienlijke waarde heeft of **b)** wanneer het witgewassen voorwerp afkomstig is van een reeks specifieke strafbare feiten[16]. **Optie a) is door 14 lidstaten**[17] **omgezet, optie b) door 4 lidstaten**[18]**.**

Alle lidstaten die van de opties gebruik hebben gemaakt, hebben deze omgezet op een wijze die in overeenstemming is met de richtlijn.

Artikel 7 — Aansprakelijkheid van rechtspersonen

Volgens de richtlijn moet het mogelijk zijn rechtspersonen aansprakelijk te stellen voor witwasdelicten, met inbegrip van self-laundering. Dit omvat handelingen van een persoon die individueel of als lid van een orgaan van de rechtspersoon optreedt en binnen die entiteit een leidende positie bekleedt (**artikel 7, lid 1**). De lidstaten moeten er ook voor zorgen dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld wanneer als gevolg van een gebrek aan toezicht of controle het strafbare feit kon worden gepleegd (**artikel 7, lid 2**). De aansprakelijkheid van rechtspersonen mag echter niet de mogelijkheid uitsluiten om

[11] Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, 3 §.
[12] Artikel 39, lid 1, punt d), L. 4557/2018.
[13] Zie met name artikel 2, lid 1, van Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, PB L 141 van 5.6.2015, blz. 73, meest recente geconsolideerde versie beschikbaar op: EUR-Lex - 02015L0849-20241230 - NL - EUR-Lex.
[14] Deel I § 4, lid 4. L. 188(I)/2007.
[15] Artikel 39, lid 1, punt d), L. 4557/2018.
[16] Deelname aan een georganiseerde criminele groep of racketeering, terrorisme, mensenhandel en migrantensmokkel, seksuele uitbuiting, illegale handel in verdovende middelen en corruptie.
[17] Bulgarije, Cyprus, Estland, Finland, Griekenland, Hongarije, Kroatië, Letland, Oostenrijk, Polen, Slovenië, Slowakije, Tsjechië en Zweden.
[18] Finland, Griekenland, Kroatië en Spanje.

strafrechtelijke vervolging in te stellen tegen natuurlijke personen die als dader zijn betrokken bij het plegen van de strafbare feiten (**artikel 7, lid 3**).

Wat de aansprakelijkheid van rechtspersonen betreft, heeft Frankrijk in zijn wetgeving **niet** de mogelijkheid ingevoerd om rechtspersonen aansprakelijk te stellen wanneer de witwasdelicten mogelijk waren vanwege het gebrek aan toezicht of controle door een persoon in een leidende positie binnen die entiteit.

Artikel 8 — Sancties tegen rechtspersonen

Artikel 8 verplicht de lidstaten ervoor te zorgen dat een rechtspersoon die uit hoofde van artikel 7 aansprakelijk is gesteld, **kan worden bestraft met doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties, waaronder in elk geval al dan niet strafrechtelijke geldboeten**. Alle lidstaten hebben deze bepaling in overeenstemming met de richtlijn omgezet.

Daarnaast **worden in artikel 8 opties voor verdere sancties opgesomd**, van de uitsluiting van de rechtspersoon van voordelen of steun van de overheid tot de uitsluiting van toegang tot overheidsfinanciering, het verbod op het uitoefenen van commerciële activiteiten, het onder toezicht van de rechter plaatsen van de entiteit, de sluiting van vestigingen die zijn gebruikt voor het plegen van het strafbare feit en zelfs de mogelijkheid van een rechterlijk bevel tot ontbinding van de onderneming (d.w.z. liquidatie). **19 lidstaten**[19] **hebben van een of meer van deze opties gebruikgemaakt. Zes lidstaten hebben helemaal geen gebruik gemaakt van de opties.**

Alle lidstaten die van deze opties gebruik hebben gemaakt, hebben deze omgezet op een wijze die in overeenstemming is met de richtlijn.

Artikel 9 — Confiscatie

In **artikel 9** is vastgesteld dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen om **ervoor te zorgen dat hun bevoegde autoriteiten** overeenkomstig Richtlijn 2014/42/EU **in voorkomend geval** de opbrengsten van en de hulpmiddelen die werden gebruikt of waren bestemd om te worden gebruikt bij het plegen of het bijdragen aan het plegen van een van de in deze richtlijn bedoelde strafbare feiten, **bevriezen of in beslag nemen**.[20]

Alle 25 lidstaten hebben artikel 9 overeenkomstig de richtlijn **omgezet**.

Artikel 10 — Rechtsmacht

Op grond van **artikel 10, lid 1**, moet een lidstaat zijn **rechtsmacht** vestigen ten aanzien van witwasdelicten wanneer het strafbare feit op zijn grondgebied is gepleegd (**artikel 10, lid 1, punt a)**) of het strafbare feit door een van zijn onderdanen is gepleegd (**artikel 10, lid 1, punt b)**). **Alle lidstaten** hebben de bepaling overeenkomstig de richtlijn omgezet.

[19] België, Cyprus, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje en Tsjechië.

[20] Zie overweging 16 van de richtlijn: "[…] De lidstaten moeten ten minste de bevriezing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven waarborgen in alle in Richtlijn 2014/42/EU bedoelde gevallen. Daarnaast moeten de lidstaten serieus nadenken over het mogelijk maken van confiscatie in alle gevallen waarin er geen strafrechtelijke procedure kan worden ingeleid of afgerond, waaronder gevallen waarin de dader overleden is.".

Wat **artikel 10, lid 1, punt b)**, betreft, moet worden opgemerkt dat met name in het geval waarin de dader een onderdaan van de lidstaat is, de bepaling op uiteenlopende wijze is omgezet, met name ten aanzien van de vereiste van **dubbele strafbaarheid**[21].
Bij gebrek aan een specifieke bepaling over deze kwestie lijken **tien lidstaten**[22] de richtlijn te hebben uitgevoerd zonder uitdrukkelijk te bepalen dat dubbele strafbaarheid een voorwaarde is voor het vestigen van rechtsmacht. Omgekeerd hebben **elf lidstaten**[23] deze vereiste uitdrukkelijk opgenomen als voorwaarde voor de vestiging van rechtsmacht ten aanzien van hun onderdanen. Daarentegen hebben **drie lidstaten**[24] de vereiste van dubbele strafbaarheid voor witwasdelicten uitdrukkelijk uitgesloten.

Op grond van **artikel 10, lid 2**, kunnen de lidstaten hun rechtsmacht uitbreiden tot gevallen waarin **a)** de dader zijn gewone verblijfplaats op hun grondgebied heeft, of **b)** het strafbare feit is gepleegd ten voordele van een op hun grondgebied gevestigde rechtspersoon. **14 lidstaten**[25] hebben gebruikgemaakt van de in **artikel 10, lid 2, punt a)**, geboden mogelijkheid. **Tien lidstaten**[26] hebben **op conforme wijze** gebruikgemaakt van de in **artikel 10, lid 2, punt b)**, geboden mogelijkheid.

Artikel 11 — Onderzoeksmiddelen

In artikel 11 is vastgesteld dat personen, eenheden of diensten die bevoegd zijn voor het onderzoeken of vervolgen van witwasdelicten, met inbegrip van medeplichtigheid aan, uitlokking van en poging tot witwasdelicten, beschikken over **doeltreffende onderzoeksmiddelen**, zoals die welke worden gebruikt bij de bestrijding van georganiseerde of andere zware criminaliteit.[27] **Alle 25 lidstaten hebben artikel 11 overeenkomstig** de richtlijn **omgezet**.

3 CONCLUSIES

Gezien het belang van het witwassen van geld voor georganiseerde criminele groeperingen als cruciaal financieringsinstrument en als middel om illegale winsten veilig te stellen en de legale economie te infiltreren, is de harmonisatie van de strafrechtelijke respons op het witwassen van geld een essentieel onderdeel van de bredere inspanningen van de Unie om criminele netwerken te ontwrichten en te ontmantelen, zoals benadrukt in de Europese strategie voor interne veiligheid ProtectEU[28].

De Commissie erkent de inspanningen van de lidstaten om maatregelen te nemen om aan de richtlijn te voldoen. Hoewel er nog steeds sprake is van enkele inconsistenties en lacunes, is de omzetting van de richtlijn in grote lijnen in overeenstemming en hebben de lidstaten uitgebreide maatregelen genomen om hun nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de EU-normen. De meeste lidstaten hebben specifieke wetgeving vastgesteld om aan de vereisten van

[21] Dit is het beginsel dat de rechtsmacht alleen kan worden gevestigd wanneer de gedraging in kwestie zowel in de vervolgende staat als in de staat waar zij is gepleegd, strafbaar is gesteld.
[22] Bulgarije, Finland, Hongarije, Italië, Letland, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije, Tsjechië.
[23] België, Cyprus, Duitsland, Estland, Frankrijk, Kroatië, Litouwen, Luxemburg, Oostenrijk, Spanje, Zweden.
[24] Griekenland, Nederland, Roemenië.
[25] België, Estland, Finland, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Slowakije, Spanje en Zweden.
[26] Estland, Griekenland, Letland, Luxemburg, Oostenrijk, Polen, Slovenië, Slowakije, Spanje en Tsjechië.
[27] Zie ook overweging 19: “Daarbij moet worden gewaarborgd dat er voldoende personeel en gerichte scholing, middelen en actuele technologische capaciteit beschikbaar zijn. […]”.
[28] EUR-Lex - 52025DC0148 - NL - EUR-Lex.

de richtlijn te voldoen, terwijl enkele lidstaten volledig of grotendeels vertrouwden op bestaande nationale bepalingen.

Om de volledige en correcte omzetting van de richtlijn te waarborgen, zal de Commissie de lidstaten ondersteuning blijven bieden bij de aanpak van de geconstateerde tekortkomingen. Dit houdt onder meer in dat zij erop zal toezien en ervoor zal zorgen dat de nationale maatregelen voldoen aan de bepalingen in de richtlijn.